

21094

Prostředek písemné Bel. voj. podvoje

LOKALNÍ

PLÁMEN

od 13. srpna 1914
1. světová válka

TĚDNÍ

PROSTŘEDKEM PÍSEMNÉ

PODKOČA

1914

1914

Sloveniji

Svobodna Slovenija bo naša postala
svobodna ostala vesno hoč ti,
svobodni vidiš naš prapor,
Slovenija naša naj vesno živi!

Brigade slovenske bodo pridobile
svobodno zasluženo spoštovanje,
saj v naših brigadah je tvoja
južna slovenska vojska hrabrih borilcev.

Naš prapor, naša vojska, naša
brigade naše brigade,
naš prapor, naša vojska, naša
brigade naše brigade!

Svobodna Slovenija bo naša postala
svobodna ostala vesno hoč ti,
svobodni vidiš naš prapor,
Slovenija naša naj vesno živi!

(Zavko, p. o. p. o. v. r.)

Sovražni napad na Metliko!

V sredi meseca julija smo zaslišali streljanje od Vi vodilga in novega mesta. Naši obveščevalci so prinesli vesti, da našemu osvobojenemu ozemlju približuje sovražnik. Zgrabili smo za orožje in odšli na položaje, kjer smo bili pridruženi Belckranjskemu odredu, pozneje pa Cankarjevi in Gubčevi brigadi.

Začel se je bojni ples. Sovražnik je prišel do vasi Drašiče, kjer si je preskibel ugodne položaje. Naši topovi in metalci min pa so vedno obstreljevali in obsiravali s smrtonosnimi kroglijami.

Iz Drašič in drugih krajev, ki jih je sovražnik zase del, so se videli oblaki dima, in slišalo se je upitje ljudi. Sovražnik je tam ropal, požigal in delal nad našim ljudstvom nasilje.

Naša četa je bila na položaju ob Kolpi. Vrata je bilo slabo, ves čas je deževalo. Bili smo blatni in preročeni, kljub temu smo z veseljem prenašali težave, ker smo vedeli in se zavedali, da branimo našo ljubljeno Belo Krajino.

Sovražnik je bil mnogo na boljšen od nas, ker je imel večje število moč in več modernega orožja. Kljub temu pase je moral trdo biti, in le z velikimi izgubami se mu je po srečilo priti v Metliko. Urago mesto - sovražnik je ropal in požigal ter delal nasilje, kakršnega ljudje ne poznajo že od turških časov.

Med tem so se pa zbrale naše sile na vseh straneh, da udarijo na sovražnika od spredaj in izza hrbta. Sovražnik je to čutil, tako da se je moral umakniti že po eno urnem zadržanju iz mesta, nakar so ga naše jedinice podile vse do njegovega izhodišča.

In Bela Krajina je bila spet svobodna!
(France, K.m. Metlika).

Nekaj o moji prvi borbi.

Bilo je v mesecu marcu 1943. Cankarjeva brigada je bila na pohodu iz Kibriške doline proti Čabru. V gostem gozdu je bil pod visokim hribom odrejen počitek. Tu smo si pripovedovali razne dogodke iz partizanskega življenja, eden od tovarišev je ravno pripovedoval, kako so v bližini tega kraja pobili 70 * žimosrajčnikov, ki so čaka

li na partizane v zasedi; ko pride povelje "za pokret". Komaj smo napravili nekaj korakov, zaslišimo streljanje. Mišlim si: "Zopet kaka zaseda od kletih fašistov". Pa se tudim sem zmotil, če prav sem bil novinec in v prvi hordi. Začelo je pokati, krogle so švigale, žvižgale in sekale v drevesa okoli nas, tudi strojnica je začela petih svojopesem-pesem smrti. Naš komandant ni izgubil glave. Odredil je obkoljevanje sovražnika. Plazili smo se po vseh štirih in prišli v bližino sovražnika. Tedaj pride povelje: "Na juriš". Kod levi smo planili na sovražnika, ki se je začel umikati, kar je naš pogum še povečalo. Če se je sovražnik umaknil in poiškal novo zaklonišče, smo ga mi hitro izsledili in ga gnali pred seboj iz enega zaklonišča do drugega, dokler se ni njegov umik spremenil v paničen beg. Bežali so "črnosrajčniki" kot nori in padali eden čez drugega. Naša mašinka pa je režljala svojo smrtonosno pesem. Večina sovražnikov je obležala in le malo jih je ušlo, da si so imeli prvi hip boljše položaje kot mi. Na bojišču je sovražnik pustil mnogo orožja in municije, katerega smo mi pobrali in se tako oborožili za nove borbe.

Kot novinec sem bil spočetka borbe plah in se ni sem vedel kam djati. Ko pa sem videl junaštvo starih partizanov, me je to tako opogumilo, da sem mi šli samo, kako bi postal čim več sovražnikov. V tej borbi sem se vraklil in utrdil tako, da sem pozneje komaj čakal, da začnemo zopet kako novo borbo.

To je bila moja prva borba, ki je bila najbolj uspešna kar sem jih dosedaj doživel. (Jure, K.m. Metlika.)

Vojaška dolžnost in disciplina

Disciplina.

Disciplina, ta tako potrebna a vendar pri vseh vojakih sveta toliko nezaželjena beseda; a vendar je povsem sigurno, da marsikaka svetovna sila nebi dosegla takih uspehov, če nebi v njenih vrstah vladala stroga disciplina. Seveda treba pri tem poudariti, da razlikujemo več vrst discipline. Sigurno ni bila ljuba nobenemu vojaku disciplina, katera se je uvajala v stari, krški pred aprilski Jugoslaviji. Kakšna razlika je med našo sedanjo in bivšo jugoslovansko. Pri nas mora ta disciplina biti prostovoljna in ne

primorana, vsak poedinec si mora biti svest svoje dolžnos-
ti ter opravljati iste ne prisiljeno, temveč vedno mišleč,
da dela za obči blagor za blagor svoje družine. Posebno pa
moramo to pokazati mi, kateri se nahajamo tu v zaledju, mi
kateri moramo nuditi vso potrebno pomoč našim operativnim
edinicam, katere so n. pr. s tem, da so potolkle nemške hor-
de pri Metliki upravnile okupatorju, da udere ter opustoši
našo lepo Belokrajino, osvobojeno že od novembra 1943.

Vojaki ne pozdravljajo oficirjev - svojih prednostav-
ljenih, oficirjev kateri so s svojimi žrtvami, s svojim trp-
ljenjem skovali srečnejšo bodočnost. Vedeti moramo ter se
zavedati, da so dolgo zmrzovali v temnih gozdovih, in se po-
rili s fašističnimi zvermi. Ni ga med njimi skoraj nobene-
ga, kateri ne bi bil v teku te triletne borbe vsaj enkrat
ranjen. Nikdar jim ne bomo mogli tega trpljenja poplačati.
Marsikateri je invalid za celo življenje. Vsakdo izmed nas
se želi odtegniti vojaškemu življenju, spati na udobni pos-
telji, jesti z vilicami in nožem, mesto da bi bil zadovol-
jen s hrano na kotlu in trdim ležiščem. Pročnje za dopust
so na dnevnem redu, vsem ustreži bi pomenilo razpustiti voj-
sko in spustiti sovražnika v deželo. Ne zavedamo se dovolj
da to škodi naši skupni stvari in borbi, kajti vsak poedi-
nec igra veliko vlogo, ima točno označen delokrog, je čle-
nek v verigi in ravno tako kot se s členkom pretrga veri-
ga se z odstranitvijo poedinca čuti vrzel, - pomankanje.

Zastava ta naš simbol slovenstva se ne spočtuje tako
kot bi to bilo potreba. Spomnimo se nazaj - fašistične oku-
pacije spomnimo se kako je bila stroga kazen, če nisi rozd-
ravnil zastave. Po cele mesece in tudi po leto dni si moraj
preseti v zaporu, bil si pretepan in od njih zaničevan. Dva
lej so nam bile odvzete vse pravice, katere mora imeti vs-
sak narod na svetu. Dolga desetletja so nas tlačili avstri-
jski cestarji in njih podložni graščaki, ter nato dve deset-
letji beogradska čaršija, smo prvič dobili skupno z ostaji-
mi narodi Jugoslavije, demokratsko, federativno Slovenijo,
dobili smo pravico imeti svoje lastno trobojničo. Že to gle-
jte, da nebo nikogar med nami, ki nebi ob pogledu na ta sim-
bol svobode in pomislil na žrtve, katere so žrtvovale živi-
jenje na oltar domovine postal mirno pred njo.

Vojaki ne stojijo mirno pred starešinami. Ni to sekun-
dnost, temveč zgolj spoštovanje, katerega je dolžan vsak vo-
jak svojemu predpostavljenemu.

Patrole ne izvršujejo vestno svoje dolžnosti. Dogajajo se alužaji, da patrola mesto, da bi vršila svojo dolžnost leži v senci ali pa "žičari" po hišah, in na ta način kvari ugled naši NOV. Mi pa moramo s svojim vedenjem pokazati na šemu zaledju, da nismo ona fašistično — nacistična horda, katera kamor pride rop, požiga domove, kolje in plutoši na ša polja in nasade. Pazite na to posebno sedaj ko prihaja jesen, doba sadja in pridelkov. Naj se ne dogodi, da bi prišel na komando ta ali oni gospodar s pritožbo, da so mu vojniki potrgali jabolka, katere bi mu verjetno raje sam dal. Vsaki se mora zavedati, da je obtižnenu njegov lastnina in sto tako dragocena kot vsakemu drugemu njegova last, vede ti moramo, da ni ljubo drugemu kar ni ljubo njemu samemu.

lovariši, vi kateri spadate v sestav NOV in POS v sestavi vojske, katera je priznana kot četita vojna sila — zveznica na svetu, vojska katera se bori z rami ob rami z svojo veliko sestro, zmagujejočo Rdečo armado, kateri ste kovači lepše usode naše skupne domovine. Zalcžite ves svoj trud, da boste gornje napake popravili. Na političnih urah kritično pregledajte gornje točke in pregledajte svojo okolico ne pozahite na pri tem na avtokritiko. Ob skorajšnjem prihodu v belo Ljubljano moramo pokazati, da smo vredni sinovi svojega naroda, iz katerega so vzrasli naši duhovni v likani Prešeren, Jankar, Levstik in drugi. Pokazali bomo Ljubljani, da nismo upognili glave pred nemškim okupatorjem, da ne držimo naziv s katerim so nas titulirali naši sovražniki, izrdki našega naroda, belo in plavo gardisti, klarci našega ti sočletnega sovražnika, kateri nam je oviral kakor nacionalni tako tudi kulturni razvoj tekom več stoletij.

(Lenart, K.B.v.r.)

o — o — o

V sovražnike 'zoblakov
rodü naj naš'ga trešči grom!
Próst ko je bil očakov
naprej naj bo Slovencev dom!
Naj zdrcbé
njih roké
si sponé, kjer jim še težé!

(France Prešeren)

G o m i l e o b c e s t i

Popotniku, ki potuje skozi kršeno Liko, katera je pretrpela mnogo gorja in trpljenja. Nehote se mu udtavi oko na gomolah ob cesti, katere obudijo vsakemu Ličanu grozne spomine na grozni pokolj, katerega so izvršili nad mirnim prebivalstvom: "Ustaški krvniki - hlanci nemških in italijanskih fašističnih okupatorjev".

Bilo je nekako januarja leta 1943 v zgodnjih jutranjih urah, ko so prebivalci nekoč lepe a sedaj od italijanskih požgane vasi mirno spali in nič hudega sluteč sanjali o boljši in lepši bodočnosti, so ustaški krvniki okolišev ali vas, da izvršijo svoje peklenške načrte. Izvršiti pokol nad mirnimi vašani ni bilo težko. V vasi so bili samo one mogli starški, starke in otroci, žene in dekleta. Partizani so bili v okoliških vaseh in še to tako daleč, da bi se klicali na pomoč le s težavo slišali. Ko so ustaši dobro vedeli, ko je bil obroč okoli vasi sklenjen, so začeli svoje grozno početje. Da nebi na to svoje početje orozorili okoliške vasi so delali z noži, kar jim je prišlo pod roke so poklali. Ženskam so rezali prsa in jih vezali oboli senca njih in slavnati kopic, katere so potem pri svojem odhodu zažgali. Otroke so nabadali na bajonete in jih rano meta li v ogenj. Partizani so bili orozorjeni šele takrat, ko je gorela vas, in so ognjeni zublji švigali proti naspu. Vse je takoj obšla zla slutnja, vse je drvele proti vasi, katera je bila v plamenih, toda bilo je prepozno. Ustaši so se umaknili v svoj utrjen brolg - betoni rane burkarje od koder so potem pozivali partizane naj si grede v vas no početje, katerega so jim pripravili (pečena trupla, katera so zmetali v ogenj).

Pogled na vas je bilo nekaj, kar je vsakega tudi najbolj trdšerčnega moža spravilo do solz. Povsod razmerovarjeno, krvava, narci sežgana telesa. Povsod kri, roveod jok in jok sosedov in sorodnikov. Oni, ki so prišli napravljati razmesarjene žrtve so padali v nezavest. Dva dni je tralo pradno so bile žrtve spravljene k zadnjemu ročiču. Od koder kličejo z drugimi žrtvami, katera so padle od fašističnega nasilja po maščevanju. Kličejo vse počtere Jugoslovane v borbo proti fašističnim okupatorjem in njihovim hlapcem, pa bodi si, da nosijo ime četniki, ustaši, belo in ravo gardisti ali domobranci. In dan maščevanja se bliža.

(Sternad)

K ustanovitvi kmečnega križa Slovenije

Kakor imajo po vseh državah kmečni križi, tako smo za celotni tudi pri nas z delom, da ustanovimo kmečni križ to tako potrebno, človekoljubno in politično organizacijo. Kmečni križ dela za dobrobit naroda, kakor v mnogem času tako in še bolj v vojni. V mnogem času organizira pomoč ranjavim in pogorelim in drugim ponesrečencem. V vojni pa organizira preskrbo ranjencev, sanitetne službe itd.

V skladu tega treba povsod organizirati, da se ustanovi kmečni križ Slovenije.

Vsak zaveden Slovenec, kateri vidi veliko trpljenje ki ga preživlja vsa slovenski narod v boju proti fašističnemu okupatorju in krvniku našega naroda, bo rad prispeval na pomoč kmečnemu križu, katerega skrb ni samo za ranjence in invalide, marveč vse prebivalstvo naše domovine. Brezdomci, ki so jim fašistični rovarji požgali domove ali jih pregnali iz njih, otroci brez staršev, katerih privedo kam so jim odgnali starše, v katero internacijsko taborišče, pogrebni itd., vsi ti so potrebni pomoči. Ali ti moramo na obnovo naše zemlje, živinorejo, kmetištvo in urediti zdravstveno stanje. Pri vsem tem nam lahko izdatno pomaga inozemstvo, posebno naše zavezniške države, kjer bo kmečni križ organiziral nabiralne akcije za Jugoslovanske partizane in prizadeto prebivalstvo.

Pomagajmo in prispevajmo na požog organizatorjem kmečnega križa, in naj nebo Slovenca, da nabi bil član te potrebne, človekoljubne in politične organizacije. Čim več bo imel kmečni križ članov in čim več prispevkov bo do bil nam bolj bo olajšano trpljenje vsa slovenskega naroda v njegovi boji za svoje osvoboditev iz roč fašističnega jarma.

"Vsi in vse za kmečni križ."

Ob tednu kmečnega križa Slovenije od 13. - 20. avgusta na prirejanje propagandne mitinge in predavanja za kmečni križ. Delajmo skupno s političnimi terenskimi organizacijami, in vsem prebivalstvom.

Napad "Serocerjev" na plavo-gardijsko postojanko v Grčarici.

Okrog 6. septembra 1943 smo se odpravili iz svojega logorja kjer smo počivali na pohod proti vasi Grčarici, kjer se nahaja med Kobjevjem in Loški Potokom. Ko vridemo okrog 8 ure zvečer v bližino vasi nas komandant porazdeli na položaje. Naš položaj je bil na majhnem gričku nad vasjo. A tu smo opazovali "plavo", tako so prihajali opazovati iz vasi dalje od vasi si ni upal nodedar. Posada je bila sestavljena izključno iz naših bivših jugoslovanskih oficirjev, vsi so imeli jugoslovanske oficirske uniforme.

Ne dolgo po našem prihodu na položaj je že dal komandant povelje za napad. Naše bojna četa je trajala 2 urajši mi predelale dva dni in smo noč, drugi večer smo pridili v vas. V vasi so se plavi zaharikaljali v svojo hišo, cerkev, župnišče in imeli so svojo kladivo v meter debelih zidov, tako da je vasa rež izledala kakor ovrhena pušvar. Mi smo prvo napadli svojo hišo brez obzidja, katero so naši minirni podminirali v se je od eksplozije vrnila in zgorela. V njej je našel nekaj zvezok, nekaj pa jih je pa našel v obzidani hiši. Drugi tovaršči so napadli cerkev, kateri so se utrdili v stolpu. Ali od streljanja se je vrnil tudi stolp v katerem so skorovsi našli mrt. Med tem so se oni iz župnišča povlekli v utrdbo. V tej utrdbi so se pla vi držali še endan in smo noč. Ko pa so vedeli svoj preuh ni položajin, da jim nihče ne pride na pomoč so se predali.

Naše komandanti so se pred predajo sami ustrelili. Ostali so si pa vsi potrgali oficirske žilne iz raven.

Od posadke 150 mož jih je ostalo samo nekaj pri življenju, kateri so serredali. Prihneli smo 150 glavo novih pušk sistema "Moser", mnogo municije, vojna oružja, sari tet nera materijala, moka, konzerve in prepečenca. Prihneli smo tudi 15 konj, 4 koze in štiri osle. Mi smo imeli par mrtvih in nekaj okrog šest ranjenih.

Tako se je končal naš pohod na Grčarico in ž njimi "plavo-gardijska postojanka."

(France, kurir pri prop. od. B. v. p.)

Pri stopanju v bližni križ. Jolizajte še na druge.

Vahodna zvezda.

Krasna zvezda je migljala
in naš rod vodila,
to je zvezda tam od vahoda,
ki je k nam svetila.

Prihrumi vrag od zapada
zvezdo zatemni,
narod zbere svojo vojsko
vraga razdroži.

Zdaj še lepše zvezda sveti
kot je prejšnje dni,
saj nam sveti v svobodo
iz - tlačanstva dni.

Krasna zvezda, naša zvezda
sveti nam naprej,
da naš narod zopet vraga
vrže preko mej.

In ko narod bo svoboden
ti mu boš svetila,
da Slovence v bodočnost
srečno boš vodila! (Slavko.)

Tovariši!

Tovariši cel!

Pomagajmo pri organizaciji in pri ustanovitvi
* Rdečega križa Slovenije."

O svobodilna borba in belogardiistične laži.

Ker belo-gardiistična protiljudska gospoda ne ve kaj bi se borila proti O.F. in KP je začela uporabljati v svoji borbi proti našemu narodu svojo lažnivo propagando in najgršje izmišljotine, katrere je znožna samo belo-gardiistična protiljudska gospoda in izdajalci naroda.

Naprimar, ker ne vedo kaj bi si izmislili so začeli v svoji namene uporabljati vero in cerkev. Ta protiljudska belo-gardiistična gospoda pravi, da ima Komunistična Partija namen nasilno uničiti vero in cerkev, in da zaradi tega ni boj, ki ga bijejo partizani nič drugega kot boj za uničenje vere in cerkve. Ta protiljudska belo-gardiistična gospoda je začela take laži trositi zato, ker je mislila, da besede naše Partije ne bodo prodrle do množice slovenskega naroda, mislila je, da ne bo laži mogoče razkinkane. Toda slovensko ljudstvo je danes dva velika praktična dokaza, da ti belo-gardiistični protiljudski klevetniki lažejo ko govorijo, da s svojim početjem branijo vero in cerkev pred komunističnimi razbojniki.

Ta dva primera sta:

Prvi primer je Sovjetska Zveza, kjer cerkev in vera že od prvega dne velike oktoberske socialistične revolucije uživa vso svobodo veroizpovedi in vršenja verskih obredov. Nedavno je sam namestnik patrijarha ruske pravoslavne cerkve izjavil, da je vse, kar fašistični in drugi protiljudski klevetniki govore o preganjanju cerkve v Sovjetski Zvezi izmišljeno. Ruska duhovščina je to tudi praktično dokazala s tem, da je v dneh velike domovinske vojne proti Hitlerju enodušno podprla Komunistično Partijo boljševikov Sovjetske Zveze s Staljinom na čelu v njeni protifašizmu. Nekateri ruski duhovniki so bili imenovani na odgovorna mesta za borbo proti fašističnim razbojnikom, ki so napadli Sovjetsko Zvezo. Po cerkvah pa so duhovniki in verniki napravili zbirke za tankovsko oporožitev za borbo proti fašističnim krvnikom. Mahrano svote je potem sam patrijarh ruske pravoslavne cerkve osebno izročil Staljinu.

Drugi primer je naša osvobodilna borba sama. Slovenski verniki se vsak dan znova prepričajo na lastne oči, da slovenski partozani nikoli ne žalijo verskih gostev ljudstva, da ne skruhijo cerkva, kakor laže protiljudska

gospoda iz — belogardijskih vrst. Slovensko ljudstvo tu
di ve, da na osvobojenem ozemlju niso prislanjali ni ti var-
nikov ni ti počtenih duhovnikov, ki so ostali ljudstvu ve-
sti, ni ti rušili cerkva, kakor laže izdajalska belo-gardijs-
ka gna gospoda. In vendar kakor v Osvobodilni Fronti tako
tudi v partizanski vojski sodelujejo komunisti.

Ljudi pri naših hrvaških in srbskih partizanih ni nič
drugače. Na osvobojenem ozemlju v Bosni se je vršil konze-
res srbskih pravoslavnih duhovnikov in semenjanih, ki so
vred celim svetom povedali, da komunistična Partija prav-
nič na preganjanje cerkve in vere, da imajo na osvobojenem o-
zemlju vso svobodo za vršenje vsakih obredov, i da se pra-
voslavna duhovščina z vsami cilani pridružuje veliki osvo-
bodilni borbi. Tako se je veliko naših duhovnikov izrazilo
pri nas.

Kako je komunistična Partija razporežena do vere in e
cerkve se vidi iz pogovora med Stalinom in pravzvišenim
Orleananskim (ki je Poljak in živi v Ameriki), kateri je pri-
šel iz Amerike v Moskvo na pogovor s Stalinom. Pravzvišeni
je izjavil, da je za poljsko vojsko v Sovjetski Zvezi v
verskih ozirih poskrbljeno, in da ima poljska vojska v So-
vjetski Zvezi 5 duhovnikov, a da pride še več rimokatoliš-
kih duhovnikov v Moskvo za poljsko vojsko. Na vprašanje, a
li misli Sovjetska Zveza voditi politiko zatiranja ali
pritiskanja na rimokatoliško cerkev je Stalin odgovoril:
"kot zagovorniki svobode vesti in veroizpovedi smatramo,
da taka politika ni dovoljena in je izključena."

Pro vseh izjav in dokazil je razvidno, da so trditve
belo-gardijskih lažnikov in klavetnikov lažne izmiš-
ljotine podobne samo njim in mogoče samo pri belogardijskih
izdajalcih.

o - o - o - o - o

Či rod moj, mili rodi ti hudobije,
sovraštva razdejál boš carstvo kletó.
Komu pač v prah blažje srce bije,
komu si bratov srečo bolj je vnetó?
Či boš pomnil srtne razprtije,
prinesel ljudstvom bratoljublje sveto;
tvoj bodo vanec zmage nekrvave:
Naprej moj rod — "Naprej zastava Slave!"
(Josip Stritar)

T o v a r i š T i t o z o v e n a s !

Tovariš T i t o zove nas
za domovino v boj,
budi že masto se in vas
sovražnik zdaj se boji!

Pred narodom pri segamo:
"Naj čast nam priča bo,
da kamor T i t o vodi nas
ž njim vsi pojdemo!"

Pred nami hraber gre junak
slovanskega rodu,
za njim gre vsak, kdor je vojak
in nepozna strahu.

Sovražnik bode potepan,
kjer ž njim se srečamo,
saj narod ves se združil je
v boj za svobodo.

Slovenci mi ne iščemo
nič tujega v last,
mi samo svoje branimo:
" Svobodo, zemljo, čast!"

Da je pravična borba ta
nam srce govori,
le tujcu v službo se poda,
kdor narod zatiji.

Pred narodom pri segamo
z desnico in pestjo;
" Da bit' se prej ne nehemo,
dokler nebo sovrag pregnan,
in narod maščevan!"

(Slavko)

F r i s t o p a j t e v R d e č i k r i ž
S L O V E N I J E !

Wenci in belo - gardisti gne laži.

V Kočevju so zaprli telo "gardisti gnega prvaka Havelko. Vzrok aretacije je bil v tem, da je Havelko napisal le take, ki Wencem niso bili po godu. Ob aretaciji je nemški mandant izjavil, da ne bo dopustil, da bi bela - garda s tako gnusnimi lažmi platila ugled nemške vojske. Vsebina prvega letaka je bila sledeča:

"Ali ne veste, da smo na Primorskem, v Trstu, Reki in Gorici sklenili Wenci premirje s partizani, da jih ne bodo več streljali. Bliža se invazija, ki bo prinesla svobodo do moravencem!"

Drugi letak pa je bil podoben:

"Na Primorskem sta se predali domobrancem dve partizanski brigadi. Posnemajte jih tudi vi in pristopite k nam!"

Wenci so letake zaplenili in jih strgali, Havelko pa zaprli in odpeljali v Ljubljano.

Izgleda, da tudi Wencem že presedajo bedastoče, s katerimi skušajo švahobranci zapeljivati slovensko ljudstvo.

(Iz "Dnevnik")

TO VARIŠI IZ ŠTAJERSKE!

Sovražnikova propaganda razširja med vašimi domačimi ves ti - lažne vesti, da ste morali oditi v Bosno in Srbijo. Da se lažni voje razkrija in razgali njihova podla lažna propaganda, speroči te in pišite v pismih domačim, da se bojite na slovenskih tleh proti nemškemu fašizmu in njihovi vrnitvi na svobodo slovenskega naroda.

Propagandni odseki pa bodo poskrbeli, da bo pošta varno prispela na vaše domove.

(Iz "Dnevnik" VII. Korpusa.)

o - o - o - o - o - o - o

Ľovariši!

Pošiljajte dolise v naš tednik. Saj ima vsak kak doživljaj iz partizanskega življenja le korajžno, brez strahu. Na vas je ležeče ali bo časopis izhajal tedensko!

S o č i.

Krasná si hči planin,
brdka v prirodni si lepoti,
ko ti prozornih globožin
nevihite temne srd ne moti, —
krasná si, hči planin!
Tvoj tek je živ in je lagak,
ko noč deklet s planine,
in jasna si ko gorski zrak,
in glasna si, kot spev krepak
planinske je mladine, —
krasná si, hči planin.
Kad gledam ti v valove boare,
valova te zeleno-modre:
temná zelen planinskih trav
in vedra višnjevost višav
lepí se v njih je zčila;
na rosah sinjega neba,
na rosah zelenih gorá
lepóto to si pila, —
krasná si, hči planin!

Si meni si predraga znanka!
ko z gorskih prišumiš doháv,
od doma se mi zdiš poslanka,
nesoča mnog mi ljub pozdrív, —
bog sprimi te tu sred planjavi.
Kakó glasno, ljubo šumljáš,
kako čvrsto, krepko skakljáš,
ko sred gorá še pot imiš!
A ko pridereš na ravnine,
zakaj te živa radost mine?
kaj trudno lezeš in počási,
zakaj so tožni tvoji glasi?
Težko se ločiš od hribóv,
zibelke tvojega valóvja?
Kar veš, da tečeš tik grobóv,

grobóv slovenskega domovja?
Ohojno bol pač tu triši!
V tej boli tožna in počásna,
ogródna solza se mi zdiš,
a še kot solza — krasna!
Krasná si, bistra hči planin,
brdka v prirodni si lepoti,
ko ti prozornih globožin
nevihite divje srd ne moti!
Pa, oh, si róti tebi žuga
vihár grožán, vihár strašán;
prihrúmal z gortega bo juga,
divjál čez plodno bo ravín,
ki tvoja jo napaja struga —
gorjé, da delež ni ta dan!
Kad tebo jasen boobplóv,
krog tebe pa svinjéna toča
in dež krvév in solz potók
in blisk in grom, oh bitva
vroča!

Tod sékla bodo brdka jekla,
in ti mi boš krváva tekla:
krí naša te počila bo,
sovražna te kalila bo!
Takrát se spomni bistra duča,
kar gorko ti srcé naróžat
kar bodo shranjenih vodá
v oblákih tvojega neba,
kar vode v tvojih bo planinč,
tačas prodri v se na dan,
narásti, vzkipi v tok strašán!
Ne stiskaj v meje se hrebóv,
srdi ta čez branóve stopi
ter tujce, zemlje lažne, ušpi
na dno razpenjenih valóv!

(Simon Gregorčič)

Prispevajte za Rdeči križ Slovenija!

Čekaj za kratek čas.

Ko je Musolini postal duže je čas nekoliko dni prišel k njemu neki kmet iz istega kraja kot je bil Musolini. Priđe k njemu v kabinet se odkrije in pozdravi: "Dobro dan gospod Musolini! Musolini mu nekako težko odzdravi in ga upraša: Kaj ti rad? Na mu odgovori: "Gospod Musolini jaz bi vas prosil za podporo, saj vam je znano kako je v naši vasi. Prosil bi za podporo, da bi dobil cement, ker bi si rad napravil jamo za stranišče. Musolini noaluša in čez čas reče: "Dobro jaz bom stval zapisal in podpora bo čez 14 dni že pri vas, sa mo drugič ko pridete k meni v pisarno morate pozdraviti po "rimsko" z dignjeno desnico. Kmet je odšel.

Čaka dva tedna čaka mesec ko le ni nič se odprti zopet do Musolinija. Vstopi pozdravi kot zadnjič in vpraša kaj je z njegovo podporo? Musolini reče: "Dietě ser rozabil, sedaj bo pa sigurno samo ko drugič prideš pozdravi po "rimsko". Kmet odide. Čaka mesec, čaka dva, podpora ni odnikoder. Komineje tri meseci se odprti zopet do Musolinija. Komaj stori čez vrata dvigne desnico nad glavo in zakliče: "Hej, Musolini, še neizgovori, ko mu Musolini skoči v besedo: "Da vidiš tako se pozdravlja, sedaj poš pa dohil podporo." Kmet pa odgovori: "Jaz ni sem pozdravil, ampak sem pokazal kolikšen kup je tam kjer bi morale stati stranišče."

Popravek:

v pesni Na strani 14 je po pomoti ispuščena vrsta
v pesni 308i instocer: vrsta, ki pride za vrsto
kar vode v tvojih bo planinah
kar boče v cvetnih je ravninah,
to je 29 vrsta v drugem stolpcu.

Vahina:

1. Sloveniji: Slavko
2. Sovražni napad na Metliko: France, K.M. Metlika
3. Nekaj o moji prvi borbi: France, K.M. Metlika
4. Disciplina: Kenart, K.B.v.r.
5. Gomile ob cesti: Sternad
6. K ustanovitvi Rdečega križa Slovenije: Slavko
7. Napad "Bercerjev" na plavo-gardiistično nos. v Grčari ob France, kurlir prop.od.K.B.v.r.
8. Vahodna zvezda: Slavko
9. Osvobodilna borba in belo-gardiistične laži: Slavko
10. Tovariš Tito zove nas: Slavko
11. Soči: Simon Gregorčič
12. Menči in belo - gardiistične laži: Iz "Dnevnika"
13. Nekaj za kratek čas.

Dostavljeno:

Štabu VII. Korpusa, prop. odseku,
Komandi Dolenjskega voj. področja,
Komandi kotranjskega voj. področja,
Komandi Istrskega voj. področja,
in vsem enotnicam Komande Belokranjskega voj.
področja.

Vodja odseka: Satošek Slavko

